

3VRAAGT HOMO-ACCEPTATIE EN PRIDE AMSTERDAM

3 augustus 2018
Auteur: Lotte Kamphuis

Samenvatting

'We lopen nooit hand-in-hand, maar kunnen tijdens de Pride onszelf zijn'

Kleurrijk uitgedoste boten, uitbundige vaarders en duizenden toeschouwers langs de kant. Ook dit jaar vaart de Canal Parade weer door de Amsterdamse grachten om aandacht te vragen voor LHBTI+ acceptatie. Dat is nog steeds nodig. Een derde (33%) van de jonge LHBTI+'ers kreeg het afgelopen jaar te maken met negatief gedrag, alleen vanwege hun seksuele voorkeur of genderidentiteit. Ze worden bijvoorbeeld uitgescholden of nageroepen op straat.

Dat blijkt uit onderzoek van 3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel. In totaal werden er 2464 jongeren tussen de 16-34 jaar ondervraagd, waaronder 672 LHBTI+'ers.

Ook Vincent van 28 jaar uit Den Haag en Natalie van 34 jaar uit Bleiswijk maken vervelende dingen mee. "Als ik hand-in-hand loop met mijn vriend worden we uitgemaakt voor 'flikker' of 'kuthomo'. Een keer gaf iemand mij expres een schouderduw. Niemand deed of zei er wat van," vertelt Vincent.

Natalie: "Ik kreeg te horen dat ik moest oprotten, weg van hier. Wie is die andere persoon om te bepalen of ik wel of niet hand-in-hand loop met mijn vriendin op straat?"

Driekwart jongeren vindt dat het goed gaat met homo-acceptatie
In het onderzoek werd ook aan alle jongeren gevraagd of ze vinden dat het goed gaat met de homo-acceptatie in Nederland. Driekwart (75%) van hen vindt van wel. Onder LHBTI+ jongeren ligt dit percentage lager (67%).

Natalie is hier sceptisch over: "Op papier lijken we in Nederland homoseksualiteit te accepteren, maar in de praktijk... Als mijn zusje en vriend op straat zoenen zegt niemand er wat van. Dat is bij mij en mijn vriendin wel anders."

"Soms zie je op sociale media veel saamhorigheid voor homo-acceptatie. Bijvoorbeeld als er een actie wordt opgezet als reactie tegen homogeweld, zoals de viral #allemannenhandinhand. Dat is natuurlijk mooi, maar een paar dagen later roepen dezelfde mensen toch weer 'flikker!'," zegt Vincent.

Gedrag aanpassen om negativiteit te voorkomen
Zes op de tien (62%) van de LHBTI+ jongeren heeft het afgelopen jaar bewust het eigen gedrag aangepast om negatieve reacties over hun seksuele voorkeur of genderidentiteit te voorkomen. Vincent ook: "Ik vind het erg om toe te geven, maar ik loop niet meer hand-in-hand met mijn vriend."

Natalie loopt nog wel hand-in-hand over straat: "Maar wat ik niet zo snel doe is aan onbekenden vertellen dat ik een vriendin heb. Als ik bijvoorbeeld op een nieuwe school aan de slag ga, heeft het tijd en vertrouwen nodig voor ik zeg dat ik een vriendin en kinderen met haar heb."

Canal Parade
Vanwege de negatieve ervaringen die Vincent meemaakte, vindt hij de Pride week en Canal Parade erg belangrijk: "Ooit begon het als protest vanuit de homobeweging, om te laten zien wie ze waren. Nu is het dé week in het jaar dat we onszelf kunnen zijn. Het maakt me niet uit wat anderen er eventueel van denken."

"Hoe zichtbaarder we zijn als LHBTI+ gemeenschap, hoe beter," voegt Natalie eraan toe. "Niet alleen in Nederland, maar ook ver daarbuiten."

Slechts één op de vijf (22%) van alle ondervraagde jongeren denkt dat de Canal Parade een positief effect heeft op homo-acceptatie. Een derde (32%) denkt dat de Canal Pride, met uitgedoste LHBTI+'ers, juist de acceptatie negatief beïnvloedt.

3Vraagt sprak met:
Vincent van 28 jaar uit Den Haag. Natalie van 34 jaar uit woont in Bleiswijk en is moeder van twee kinderen.

Homo-acceptatie

Geaardheid laten zien niet zonder problemen

Hoe vind je dat het over het algemeen gesteld is met de homo-acceptatie in Nederland?

	Iedereen	LHBTI+
Goed	75%	67%
Niet goed	23%	33%
Weet niet / geen mening	2%	-

'In Nederland is het geen probleem om in het openbaar je geaardheid te laten zien.'

	Iedereen	LHBTI+
Eens	43%	26%
Oneens	49%	70%
Weet niet / geen mening	8%	4%

Open vraag: waarom is het wat jou betreft goed of slecht gesteld met de homo-acceptatie in Nederland?

Jongeren zijn verdeeld over de homo-acceptatie in Nederland. Enerzijds zeggen ze dat het in ons land goed gaat, zeker in vergelijking met andere landen. Aan de andere kant geven ze aan dat Nederland nog een slag te slaan heeft op het gebied van homo-acceptatie. Zo ervaren (LHBTI+) deelnemers dat homo's nog vaak te maken krijgen met negatief gedrag, bijvoorbeeld als ze hand-in-hand lopen met hun vriend of vriendin op straat.

Hieronder een willekeurige selectie van de open antwoorden:

Homo-acceptatie

Geaardheid laten zien niet zonder problemen

"De wettelijke voorzieningen zijn goed geregeld: gelijkwaardigheid ongeacht je geaardheid. Op straat is het helaas niet overal geaccepteerd. We mogen er zijn, maar niet zichtbaar. Dit is erg slecht vind ik. Leef en laat leven!"

"Acceptatie is redelijk goed. De meeste mensen maakt het naar mijn idee niet uit. Echter is er een luide minderheid die het moeilijk maakt voor LHBTI+'ers om in het openbaar affectie te tonen zoals hetero stelletjes dat vaak wel kunnen. Ook wordt er nog vaak gescholden met "homo", iets wat ik persoonlijk als kwetsend ervaar."

"Als je het vergelijkt met veel andere landen is het heel goed gesteld. Maar het is evengoed nog erg slecht. Homo's worden nog uitgescholden en nagekeken als ze hand-in-hand lopen. Zolang dit is, valt er nog veel winst te behalen."

"Zolang gay zijn wordt gezien als afwijken van de norm, het nodig is om uit de kast te komen en er veel families zijn die er moeite mee hebben, kun je niet zeggen dat het er goed voor staat."

"Ik ben homo, maar voel me nog niet geaccepteerd. Ik zou het niet durven om in het openbaar iets te laten zien van liefde. Niet kussen, maar ook niet hand-in-hand lopen. Veel mensen kijken nog steeds raar of schelden je uit."

"Woorden als "gay" en "homo" worden stevast gebruikt als scheldwoorden onder jongeren. Zij zeggen dan wel vaak 'ik ben niet homofoob maar dat is echt super gay', maar alleen al het feit dat je op die manier je zin begint en dergelijke woorden als een substituut voor 'stom', 'raar', e.d. gebruikt, maakt al dat je uitspraken wel homofoob zijn."

"Door verschillende religies en (nieuwe) culture groepen in Nederland, wordt er er zeer negatief over homoseksualiteit gesproken."

Canal Parade

Niet vanzelfsprekend een positief effect

Eén van de hoogtepunten van de Pride Amsterdam is de Canal Parade. Tijdens de Canal Parade vaart een bonte stoet van boten door de Amsterdamse grachten om aandacht te vragen voor homo-acceptatie.

Denk je dat de Canal Parade vooral een positief of een negatief effect heeft op de acceptatie van homo's in Nederland, of maakt het weinig verschil?

	Iedereen	LHBTI+
Vooraf een positief effect	22%	30%
Maakt weinig verschil	41%	38%
Vooraf een negatief effect	32%	24%
Weet niet / geen mening	5%	8%

Open antwoord: waarom denk je dat het vooral een positieve, negatieve of weinig invloed heeft?

Ook over het effect van de Canal Parade op de acceptatie van homo's zijn de meningen van jongeren verdeeld. Dat het mogelijk is om in Nederland de kleurrijke botentocht te organiseren, waar een groot en divers publiek op af komt en die de LHBTI+ gemeenschap zichtbaarder maakt, zien deelnemers als erg positief. Aan de andere kant geven (LHBTI+) jongeren aan dat ze vinden dat de Canal Parade veelal een stereotype beeld geeft van LHBTI+'ers, wat het beeld van 'anders zijn' versterkt.

Hieronder een willekeurige selectie van de open antwoorden:

"Zichtbaarheid van LHBTI'ers zorgt voor meer begrip en tolerantie. Het laat zien dat het in Nederland okay is to be gay."

Niet vanzelfsprekend een positief effect

"Zichtbaarheid is altijd goed. In dit geval is zichtbaarheid ook diversiteit tonen. Daarnaast is het positieve karakter van de parade, het grote feest, een goede thermometer voor de samenleving. Hoe meer mensen hier op af komen, hoe beter."

"Het zorgt voor veel verwantschap in de LHBT I gemeenschap."

"Voor homo's zelf is het een dag waar ze 100% zichzelf kunnen zijn, maar naar mijn mening wordt er vanuit de hetero bevolking teveel naar gekeken als gewoon een leuk feest. Uiteraard ben ik zeer pro gay pride, maar ik denk dat de oorspronkelijke betekenis bij veel vooral hetero's ontbreekt, waardoor er eigenlijk niet echt iets verandert in de samenleving."

"Zolang het als een apart iets word gevierd, zullen er altijd mensen zijn die LHBTI'ers als 'anders' beschouwen. Ze worden zo tot een 'bijzondere' groep gemaakt, terwijl ze graag gewoon gewoon willen zijn."

"Vooral negatief. Alle stereotypen en vooroordelen lijken tijdens deze optocht te worden bevestigd."

"De Canal Parade is 'over de top'. Het geeft geen goede weerspiegeling van de homo's in Nederland."

"Ik maak deel uit van de community, maar heb een hekel aan de Canal Parade. Niet door de geaardheid of geslacht van de mensen, maar omdat ik het hele gedoe luidruchtig en opzichtig vind. Harde muziek, veel naakt en opzichtige kleuren zijn niet mijn ding. Aandacht vragen voor iets zou op een rustigere manier moeten gebeuren; dat is respectvoller."

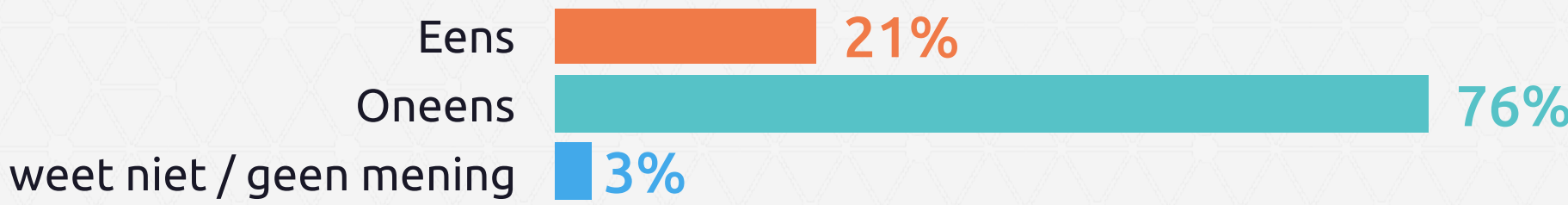
Twee zoenende mannen is aanstootgevend

De volgende vraag is gesteld aan deelnemers die niet behoren tot de LHBTI+ gemeenschap, N= 1.750

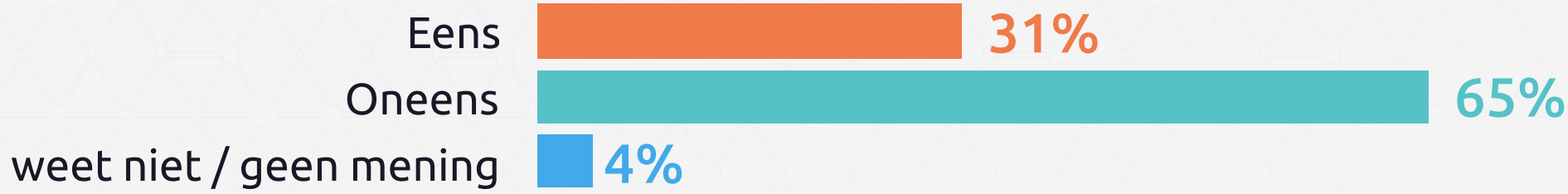
Welk van de onderstaande stellingen is het meest op jou van toepassing?

'Ik heb geen moeite met homoseksualiteit'	84%
'Ik heb alleen moeite met homoseksualiteit als het in het openbaar zichtbaar is'	10%
'Ik heb over het algemeen moeite met homoseksualiteit'	4%
Weet niet / geen mening	2%

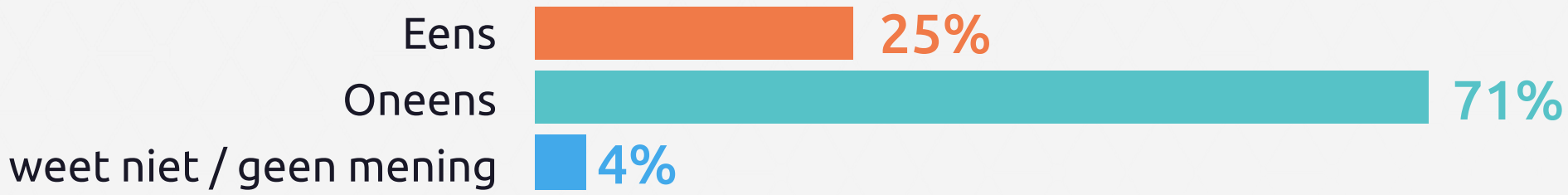
'Een man en een vrouw die elkaar zoenen in het openbaar vind ik aanstootgevend'

'Twee mannen die elkaar zoenen in het openbaar vind ik aanstootgevend.'

'Twee vrouwen die elkaar zoenen in het openbaar vind ik aanstootgevend.'

LHBTI+ gemeenschap over acceptatie

Gedrag aanpassen om reacties te voorkomen

De volgende vraag is gesteld aan deelnemers die behoren tot de LHBTI+ gemeenschap, N= 672

Zijn er situaties waarin je het afgelopen jaar je gedrag hebt aangepast om negatieve reacties over je geaardheid of genderidentiteit te voorkomen?

Ja, in het openbaar (bv. op straat)	44%
Ja, op het werk	27%
Ja, op de sportclub	13%
Ja, in privésituaties	30%
Ja, tijdens het uitgaan	26%
Nee	38%

Open antwoord: op welke manier en waar je je gedrag hebt aanpast?

Hieronder een willekeurige selectie van de open antwoorden:

- "In het openbaar niet te lang knuffelen, geen kus, niet hand -in-hand lopen."
- "Mijn baas is zeer gelovig, ik laat dus niet merken op m'n werk dat ik homo ben. Ze weten daar ook niet dat ik een vriendje heb."
- "Aseksueel is nog steeds onbegrepen en soms word ik moe van steeds dezelfde vragen beantwoorden, dus dan laat ik dat deel van mijn geaardheid achterwege."
- "Niet al te vrouwelijke kleding op straat dragen, discrete gesprekken voeren met andere homo's en ik merk dat ik toch de omgeving goed in de gaten hou als ik met een groep LHBT'ers loop."

LHBTI+ gemeenschap over acceptatie

Gedrag aanpassen om reacties te voorkomen

"Ik pas me aan in m'n kleding en m'n haarstijl. Bijvoorbeeld als ik over straat loop, maar ook op m'n werk merk ik dat er soms te verrast gereageerd wordt op bepaalde uiterlijke kenmerken die gender normen pushen."

"Als ik in de sportschool ben of in het zwembad, durf ik niemand de littekens van mijn genderoperaties te laten zien. Ik ben bang dat mensen de littekens herkennen. Hierdoor moet ik ze altijd verbergen met bijvoorbeeld tape. Verder praat ik nooit in het openbaar over mijn geaardheid. Ik wil niet dat mensen horen dat ik op jongens val, want ik weet niet hoe ze zullen reageren."

"Ik let altijd een beetje op of het ok is om hand in hand te lopen met mijn vriendin. Meestal kan het wel, maar vooral later in de nacht, tijdens het uitgaan of in bepaalde wijken, krijg je vaker opmerkingen. Tijdens het uitgaan dansen met mijn vriendin of elkaar kussen lokt bijna altijd reacties van mannen uit, dus dat doe ik ook niet overal."

"Soms bewust niet hand-in-hand lopen om mogelijke negatieve reacties te voorkomen. Misschien dat er niet negatief gereageerd zou worden, maar ik ben toch voorzichtig bij bijvoorbeeld groepjes jongeren."

Heb je in het afgelopen jaar wel eens negatief gedrag meegemaakt alleen vanwege je seksuele geaardheid of genderidentiteit?

Ja, ik heb negatief gedrag meegemaakt	33%
Nee, ik heb geen negatief gedrag meegemaakt	60%
Weet niet / geen mening	7%

Jonge LHBTI+'ers die negatief gedrag hebben meegemaakt geven aan vooral te maken te hebben gehad met uitschelden, naropen en in minder mate bedreigingen.

3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, stuurt circa eens per maand een vragenlijst aan leden tussen de 16 en 34 jaar. Aan dit onderzoek, gehouden van 14 tot en met 24 juli 2018, deden 2464 jongeren mee, waaronder 672 LHBTI+ personen. De resultaten zijn na weging representatief voor vijf variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, stemgedrag en spreiding over het land. De uitslagen worden gepubliceerd door EenVandaag en op jongerenplatforms van NPO3 en andere platforms van de Publieke Omroep.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lotte Kamphuis: lotte.kamphuis@eenvandaag.nl.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

